

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Utvalg for oppvekst og utdanning	

BEHOV FOR ØKT GRUNNBEMANNING I BARNEHAGEN

Kommunedirektørens innstilling

Orienteringen om behovet for økt grunnbemanning i barnehagene tas til etterretning.

Sakens bakgrunn og innhold

Barnehagene i Ørland kommune har i mange år hatt tilbakevendende utfordringer med å sikre nok kvalifiserte vikarer for å ivareta grunnbemanningen i perioder med mye fravær, og det siste året har vært en spesielt krevende driftsmessig periode med bakgrunn i utfordringene Covid-19-pandemien i tillegg har medført.

En annen faktor er at Ørland kommune gjennom sitt vedtak om fire barnehageopptak i året medfører hvert år en økning i grunnbemanningen fra høst til vår for å ivareta krav til bemanningsnorm og pedagognorm. Denne utfordringen blir størst ut over våren etterhvert som antall barn i barnehagene øker kombinert med at det er den tiden på året hvor det kan være vanskeligst å få tak i kvalifiserte vikarer.

Samtidig som bemanningsnormen til enhver tid må ivaretas, opplever barnehagesektoren flere og flere utviklingsoppgaver og forebyggende tiltak som må ivaretas i ordinær drift og vi ser at det tette og nære samværet med barna blir utfordret når faste ansatte må bruke av arbeidstiden til andre oppgaver.

Det har vært en kraftig økning i sykefraværet som følge av lavere terskel for fravær og til tider stor slitasje på faste ansatte. Det har også vært perioder hvor det har vært svært vanskelig å få tak i kvalifiserte vikarer og det er en generell bekymring for framtida med tanke på den økningen som har vært når det gjelder fravær.

Det har krevd og krever stor innsats fra styrerne for å opprettholde god nok kvalitet på tilbudet for barna, og de bruker mye av arbeidstiden til å skaffe til veie vikarer som tilfredsstiller minimumskrav til kompetanse.

Konsekvenser av krav til drift etter trafikklysmodellen begynner å bli store for de ansatte, og barnehageeier ser behov for å vurdere løsninger som kan bedre situasjonen, både på kort og lang sikt.

Tilfeldige omstendigheter medførte at Lyngrabben barnehage høsten 2020 fikk en overkapasitet på bemanningssiden som ble brukt inn i daglig drift i tillegg til grunnbemanningen. I ettertid ser man at sykefraværet ved barnehagen ble redusert i denne perioden og det er nærliggende å tro at den økte bemanningen var en viktig faktor for reduksjonen i fravær.

Administrasjonens vurdering

Flere kommuner har det siste året gjennomført forsøk med en permanent økning av grunnbemanningen som et tiltak for å redusere sykefravær og vikarbruk. Det er blant annet gjennomført et prosjekt i fem utvalgte Oslo-bydeler hvor barnehagesektorene er tilført 19 ekstra årsverk. Bakgrunnen for dette er at nok ansatte på jobb framheves som den viktigste forutsetningen for god kvalitet både av ansatte selv og andre fagfolk. Ved å styrke bemanningen i barnehagen reduserer man sykefraværet og sørger for enda bedre oppfølging av barna. Erfaringene så langt er at flere ansatte i barnehagen har ført til at flere barn har fått et bedre tilrettelagt tilbud så tidlig som mulig. De ansatte har fått mer tid til å være sammen med barnegruppa og fått veiledning og økt kompetanse i å identifisere og støtte barn med behov for ekstra oppfølging. Dette fører igjen til at antall barn med spesialpedagogisk hjelp går ned fordi det blir gitt raskere hjelp.

Stavanger kommune har også gjennomført et lignende forsøk hvor de oppbemannet to barnehager. Resultatet var at de halverte sykefraværet på kort tid og dermed gikk også vikarbehovet ned.

Ørland kommune står overfor en oppvekstreform i 2022 som krever økt fokus på forebyggende tiltak i barnehage og skole, slik at alle barn skal få riktig hjelp til rett tid på rett sted. En av de største suksessfaktorene for å lykkes med dette er nok kvalifiserte voksne i barnehage og skole som kan identifisere barnets utfordringer så tidlig som mulig.

Sett i lys av nasjonale krav til kvalitet på barnehagetilbudet, kraftig økning i sykefraværet og kommunens ønsket om å stimulere til en heltidskultur, ønsker administrasjon å foreslå at det iverksettes et prosjekt med økt grunnbemanning i kommunale barnehager barnehageåret 2021/2022. Prosjektet evalueres i god tid før utgangen av juni 2022.

Det vil bli utarbeidet en prosjektbeskrivelse som beskriver omfang av økte kostnader sammen med krav til resultatmål når det gjelder reduksjon i sykefravær og reduksjon i vikarbruk. Prosjektbeskrivelsen legges fram for politisk behandling etter sommerferien. Prosjektet skal i utgangspunktet være selvfinansierende.